

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 30.06.2016 № 7)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ОПЛАТА НАСЕЛЕННЯМ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТА
ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ"
1-1.07.00.03**

електронна пошта: AVG@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 289-44-49
керівник ДСС: Герасименко А. В.

Київ – 2016

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	6
2.4. Доступність та зрозумілість.....	7
2.5. Послідовність та зіставність.....	8
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	8
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	9
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3. Заключна частина.....	10

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо. Звіт підготовлено вперше та розміщено на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua).

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06 2010 № 216.

Метою проведення державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії є отримання статистичної інформації про оплату населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії.

Статистичне спостереження запроваджене для вирішення завдань щодо інформаційного забезпечення органів державної влади та управління для прийняття ними рішень, пов'язаних з оплатою населенням житлово-комунальних послуг; забезпечення даними системи національних рахунків у частині формування в секторі домашніх господарств витрат населення на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива з подальшим їх розподілом за відповідними видами економічної діяльності.

Державне статистичне спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.07 "Населені пункти та житло".

Державне статистичне спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" базується на нормах, викладених у законах України "Про житлово-комунальні послуги", "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про електроенергетику", "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців", постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 "Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення", від 09.12.1999 № 2246 "Про затвердження Правил надання населенню послуг з газопостачання", від 10.12.2008 № 1070 "Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів", від 27.06.2003 № 976 "Про затвердження Порядку погашення реструктуризованої заборгованості та внесення поточних платежів за житлово-комунальні послуги".

Нормативно-правовою основою проведення державного статистичного спостереження є план державних статистичних спостережень, затверджений Кабінетом Міністрів України.

Державне статистичне спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" здійснюється на основі звіту за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) "Про оплату населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" (далі – форма) відповідно до роз'яснень щодо її заповнення.

Основними статистичними публікаціями, в яких поширюються дані державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії", є:

- експрес-випуск "Про оплату населенням житлово-комунальних послуг";
- статистичний збірник "Соціальні індикатори рівня життя населення";
- доповідь "Про соціально-економічне становище України".

Поширення інформації користувачам здійснюється з дотриманням вимог щодо конфіденційності даних.

На запити користувачів органи державної статистики надають наявну статистичну інформацію за результатами розробки державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" у зведеному вигляді на паперових, електронних носіях, засобами зв'язку, шляхом безпосереднього виписування у порядку та на умовах, визначених Держстатом, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" є:

- сума нарахувань населенню за житлово-комунальні послуги;
- сума оплати населенням житлово-комунальних послуг;
- сума заборгованості населення за житлово-комунальні послуги;
- кількість укладених договорів щодо погашення реструктуризованої заборгованості;
- сума, на які укладені договори щодо погашення реструктуризованої заборгованості;
- сума внесених платежів із погашення реструктуризованої заборгованості.

Одиницею державного статистичного спостереження є місцева одиниця.

Респондентом (звітною (обліковою) одиницею) цього державного статистичного спостереження є юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.

При проведенні державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" використовують національні класифікатори, а саме: Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

Показники статистичного спостереження узагальнюються за видами житлово-комунальних послуг у цілому по Україні та регіонах.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Державне статистичне спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" проводиться відповідно до Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії (далі – Методологічні положення), затверджених наказом Держстату від 13.01.2014 № 9 і розміщених на офіційному веб-сайті Держстату у розділі "Методологія та класифікації"/ "Статистична методологія"/ "Демографічна та соціальна статистика. Населені пункти та житло".

Згідно з Методологічними положеннями державне статистичне спостереження здійснюється на суцільній основі з місячною періодичністю. Формування сукупності звітних одиниць державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії виконується на центральному рівні щорічно з унесенням змін протягом року.

Одиниці державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" належать до сектору нефінансових корпорацій, сектору загального державного управління та сектору некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, мають на балансі або експлуатують житловий фонд (у тому числі об'єднання співвласників багатоквартирного будинку та житлово-будівельні кооперативи), надають населенню комунальні послуги або вид діяльності яких за КВЕД відноситься до секцій D, E (класи 36.00; 37.00), N (класи 81.10; 81.29).

Для формування сукупності одиниць спостереження джерелами інформації є:

- перелік підприємств, що звітували за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) у попередньому до звітного періоді;
- отриманий за інформацією територіальних органів Держстату перелік і характеристики юридичних осіб, які прийняли на баланс або почали експлуатувати житловий фонд, або почали надавати житлово-

комунальні послуги, або ж новостворених підприємств, об'єднань співвласників багатоквартирного будинку.

Форму № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) респонденти подають до територіального органу Держстату на паперових носіях чи в електронному вигляді в терміни, визначені на бланках форм. Надання респондентами зазначеної форми державного статистичного спостереження в електронному вигляді здійснюється відповідно до встановленого порядку подання електронної звітності до органів державної статистики.

Під час отримання від респондента звіту за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) органи державної статистики здійснюють попередню візуальну перевірку звіту, після чого вводять звіт до відповідного комплексу електронної обробки статистичної інформації, за допомогою якого проводять арифметичний і логічний аналіз як первинних, так і зведених даних.

Результати державного статистичного спостереження за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії органи державної статистики формують за видами житлово-комунальних послуг по країні в цілому, за регіонами та в розрізі районів і міст обласного підпорядкування.

При проведенні державного статистичного спостереження за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів органи державної статистики виявляють причини неотримання інформації (згідно з Довідником причин неподання форм державних статистичних спостережень). Аналіз причин неподання свідчить, що переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язана з об'єктивними причинами, наприклад, з виникненням надзвичайних та непереборних обставин, припиненням роботи підприємств тощо. Середній рівень невідповідей у 2015 році становив 14,5%.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни надання даних і публікацій за результатами розробки державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" встановлені планом державних статистичних спостережень та наведені на офіційному веб-сайті Держстату в Каталозі офіційних статистичних публікацій і Календарі оприлюднення інформації Держстату.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії здійснюється у такі терміни:

Збір первинних даних територіальними органами Держстату	Уведення первинних даних територіальними органами Держстату	Обробка первинних даних Держстатом	Аналіз зведених даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
не пізніше 15 числа після звітного періоду	на 22 день після звітного періоду	на 25 день після звітного періоду	на 30 день після звітного періоду	на 30 день після звітного періоду

Запити користувачів щодо надання інформації у більшості випадків виконуються протягом 5-ти днів, що відповідає вимогам Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" розміщуються у вільному доступі у форматах (Excel, pdf), зокрема, щомісячний експрес-випуск "Про оплату населенням житлово-комунальних послуг" розміщено на веб-сайті Держстату в розділі "Експрес-випуски"/ "Демографічна та соціальна статистика. Населені пункти та житло". Також він може надаватися користувачам в електронному вигляді на підставі їхніх запитів.

Більш детальну статистичну інформацію наявну за цим спостереженням можна отримати за запитом в установленому порядку.

Методологічні аспекти проведення державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії, основні визначення, наповнення показників, алгоритми побудови системи вихідних показників викладені у відповідних методологічних документах, які розміщені на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/ "Статистична методологія"/ "Демографічна та соціальна статистика. Населені пункти та житло".

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього статистичного спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3;

телефон: (044) 289-44-49;

електронна пошта: AVG@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287-06-72, факс 235-37-39;

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Концепція державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, генеральної сукупності, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

Зважаючи на зазначене, основні показники цього державного статистичного спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попередніх обстежень.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних.

Основними користувачами інформації, яка отримана за результатами державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії", є органи державної влади та місцевого самоврядування. Користуються нею також науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства та установи.

У вересні–жовтні 2014 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації з питань статистики нерухомості, зокрема щодо показників, які містяться у експрес-випуску "Про оплату населенням житлово-комунальних послуг", а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів про рівень задоволення потреб в інформації щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії 42% опитаних користувачів зазначили, що статистична інформація зі статистики нерухомості є основною або важливою складовою їхньої діяльності, 89% – поставили оцінку "добре" та "відмінно" інформаційному наповненню експрес-випуску "Про оплату населенням житлово-комунальних послуг".

Дещо більше половини користувачів дали оцінку "добре" за всіма критеріями якості даних щодо основних показників зі статистики нерухомості.

При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці □ "Відповідність/ Релевантність", на третьому □ "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/ Порівнянність".

Результати проведення анкетного опитування користувачів статистичної інформації зі статистики нерухомості наводяться у повідомленні для користувачів, розміщеному на веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149. У цілому по Україні у 2015 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2014 роком за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) збільшилося на 0,6% за рахунок збільшення кількості респондентів на 1,7%.

За результатами анкетного опитування для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) становлять 1 год. 39 хв. Більшості з числа опитаних респондентів (90%) було нескладно зрозуміти інструкцію (роз'яснення) та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) становить 95 (при середньому показнику за формами державних статистичних спостережень – 87).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подають звіти в електронному вигляді, постійно збільшується. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цією формою, у 2013 році становила 9,1%, у 2014 році та в I півріччі 2015 році по 11,6%.

Із метою зменшення звітного навантаження на респондентів, у 2015 році було проведено внутрішнє тестування № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна), за результатами якого оптимізовано кількість показників на бланку форми, уточнено їхню редакцію.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії". Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначена

положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення цього державного статистичного спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

– первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення державного статистичного спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;

– статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді;

– в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

У ході проведення державного статистичного спостереження щодо оплати житлово-комунальних послуг та електроенергії забезпечується збереження і захист первинної статистичної інформації, яка отримується у вигляді заповнених статистичних формулярів.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень у практиці проведення державного статистичного спостереження передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його методів проведення, збору даних, формування, опрацювання інформації, документів щодо її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на веб-сайті Держстату та веб-сайтах його територіальних органів, надаються користувачам у публікаціях і засобах масової інформації.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії" є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат і зменшення навантаження на респондентів, що здійснюється шляхом встановлення постійного зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації, респондентами цього державного статистичного спостереження.

Найближчим часом буде приділена увага вдосконаленню підходів до формування сукупності одиниць державного статистичного спостереження та розгляду можливості зміни періодичності державного статистичного

спостереження, проведенню аналізу можливих альтернативних джерел даних щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг, зокрема адміністративних. У рамках проведення заходів щодо поліпшення ефективності витрат і зменшення навантаження на респондентів, із форми № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) передбачається вилучення показників щодо кількості особових рахунків за видами послуг, які мають заборгованість, і показників про стан погашення реструктуризованої заборгованості з початку року.

Цей Звіт є відправною точкою для підготовки більш детальних стандартних звітів з якості державного статистичного спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг, спрямованих на задоволення потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів у більш широкій і глибокій інформації щодо якості даних і процесів.